

Відносини Центральної Ради з Тимчасовим урядом. I Універсал Центральної Ради. Генеральний секретаріат. В. Винниченко. II універсал Центральної Ради. Збройний виступ самостійників. З'їзд поневолених народів Росії.

Що потрібно зрозуміти на уроці

Головна думка. Улітку 1917 р. УЦР перейшла від вимог до практичного оформлення автономії. I Універсал посилив самостійність українського руху, а II Універсал став компромісом із Тимчасовим урядом і водночас джерелом нових суперечностей.

1. Чому виник конфлікт із Тимчасовим урядом?

Вимоги Української Центральної Ради	Позиція Тимчасового уряду
Автономія України; визнання УЦР крайовим органом влади; українізація військових частин; представництво України при центральному уряді.	Відкласти питання автономії до Всеросійських Установчих зборів; не визнавати УЦР представницею всього населення України.

Невдача переговорів із Петроградом підштовхнула Центральну Раду до одностороннього політичного кроку.

2. І Універсал: курс на автономію

Дата	Рішення	Значення
23 червня 1917 р.	УЦР заявила про право України самостійно впорядковувати своє життя, не відокремлюючись від Росії.	Український рух перейшов від вимог автономії до її фактичного здійснення.
28 червня 1917 р.	Створено Генеральний Секретаріат на чолі з Володимиром Винниченком.	Постав перший український крайовий уряд революційної доби.

3. II Універсал: компроміс із Тимчасовим урядом

Що визнавав Тимчасовий уряд	Що брала на себе УЦР
УЦР як крайовий орган після поповнення представниками національних меншин; Генеральний Секретаріат мав затверджуватися центральним урядом.	Не проголошувати автономію самочинно; остаточне рішення про автономію мали ухвалити Всеросійські Установчі збори.

Суперечність: II Універсал означав часткове визнання української влади, але водночас обмежував її самостійність.

4. Виступ самостійників і «Тимчасова інструкція»

Подія	Причина / зміст	Наслідок
Виступ полуботківців, ніч 17–18 липня 1917 р.	Невдоволення поступками II Універсалу; вимога негайної незалежності.	УЦР засудила виступ; його було придушено.
«Тимчасова інструкція» Тимчасового уряду	Повноваження Генерального Секретаріату звужувалися до п'яти губерній; низку важливих сфер вилучали з його компетенції.	Нове загострення відносин між українською владою та Петроградом.

5. З'їзд поневолених народів Росії

21–28 вересня 1917 р., Київ. Представники багатьох народів колишньої імперії підтримали федеративну перебудову Росії, право народів на автономію, національно-персональну автономію та крайові Установчі збори.

